

T I J D S C H R I F T

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

14^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1906

Gemengde Berichten.

*Is de penning — VAN LOON II, blz 478 —
door de Staten van Zeeland uitgegeven, wegens
het redden van het gezonken schip en de lading
van hopman WATERDRINKER, door JAN LOOFF
vervaardigd?*

De munten en penningen, die dezen zomer te zien waren op de in Middelburg gehouden tentoonstelling van oude goud- en zilverwerken, gaven op verre na geen volledig overzicht van wat op kunstgebied in munten en penningen reeds werd gewrocht. Daartoe misten wij bijv. de munten der Grieken en Romeinen, waaronder de beroemde tetradrachmen van Syracuse, door kunstenaars als een EVAENETOS (cirka 405—344 v. C.), een EUKLEIDAS, een EUMENES, een KIMON en anderen vervaardigd; de heerlijke kunstprodukten der italiaansche en fransche renaissance. Toch was er veel schoons te zien. Wij noemen onder de munten slechts de prachtige serie gouden munten van LODEWIJK II, van Male, graaf van Vlaanderen, in de 14^e eeuw vervaardigd, voorbeelden van voortreffelijken arbeid in gothischen stijl.

De penningen gaven meer verscheidenheid te zien. Het werk onzer beste stempelsnijders was in fraaie exemplaren vertegenwoordigd. Getracht was de zeeuwsche stempel snijders goed te vertegenwoordigen.

Onbeschreven penningen waren er weinige.

Wij noemen onder deze een zilververguld draagteeken van de schutterij van St.-Joris te Goes, waarop wij later in dit tijdschrift denken terug te komen. Bij de penningen van den stempelsnijder JAN LOOFF, wenschen wij even stil te staan. Deze zeeuwsche kunstenaar verdient beter te worden beoordeeld, dan gemeenlijk het geval is. Zijn werk getuigt van veel talent. Wat hem in hoofdzaak wordt verweten, is, dat hij de keerzijde zijner penningen met lange opschriften vulde. Wij gelooven niet, dat hierin een gebrek aan bekwaamheid schuilt. Wij vinden juist de keerzijden van LOOFF's penningen zeer sympathiek. De bloemrand, die het opschrift omgeeft is artistiek bewerkt en vol verscheidenheid.

Wat nu het verwijt van een te lang opschrift betreft, men moet bedenken, dat woorden duidlijk spreken en eene zinnebeeldige voorstelling dat niet altijd doet.

Daarbij men wilde oudtijds zóó.

Sla VAN LOON II maar op en gij zult menigen penning met een langregelig opschrift aantreffen, die niet door LOOFF is gesneden.

LOOFF had van de staten van Holland het voorrecht verkregen de heldendaden van FREDERIK HENDRIK op penningen te verheerlijken. Hij vervaardigde deze dus in hoofdzaak met het doel er finantieel voordeel uit te halen.

Een lang opschrift had hier praktischen zin. Wat zijne langdradigheid in de opschriften aangaat, ook hierin diende hij zijn tijd. Het was alsof men er behagen in schepte zoo zeurig mogelijk te zijn. Een van LOOFF's penningen — VAN LOON II, 197.4 —, bevat op de voorzijde eene verklaring der voorstelling in de nederlandsche taal. Jammer dat hij daar niet mede is voortgegaan. Maar ook dát ware zondigen tegen eene bestaande gewoonte geweest. Het zullen wel aanzienlijken zijn geweest, die de dure penningen kochten, en van hen werd ondersteld het latijn machtig te zijn.

Op de middelburgsche tentoonstelling was het werk van LOOFF goed vertegenwoordigd, waarbij ook eenige prachtige proefslagen van jetons, met zijne initialen IL prijkende.

Er bestaan echter een paar penningen, die in den laatsten tijd in wetenschappelijk bewerkte katalogussen aan LOOFF worden toegeschreven en die in werkelijkheid niet van hem kunnen zijn. Het zijn de penningen VAN LOON II, blz. 376, 4 en VAN LOON II, blz. 478. Laten wij met den laatsten, den door de staten van Zeeland uitgegeven penning, beginnen. Dit stuk in 1660 geslagen is zonder naam van graveur. Wij hebben steeds getwijfeld aan de juistheid van het toekennen van dit stuk aan LOOFF.

Ziehier waarom :

1°. De penning is ongeteekend, terwijl LOOFF zijne latere kunstprodukten meestal gewoon was te teekenen.

2°. In 1651 is de vervaardiging van den penning op de groote vergadering der Staten-Generaal te 's-Gravenhage gehouden, door de staten van Zeeland opgedragen aan SEB. DADLER en niet aan LOOFF.

3°. Er liggen 12 jaren tusschen het laatst bekende werk van LOOFF (1648) en den penning van 1660, een tusschenruimte, waarin niets van de hand van dezen laatsten is verschenen.

4°. In 1652 was JAN LOOFF door MATTHIJS HOOFT vervangen als stempelsnijder aan de zeeuwsche munt.

Al deze punten deden ons denken, dat LOOFF in 1652 niet meer in leven was. Mr. R. FRUIN, rijksarchivaris in Zeeland, heeft met zijne bekende welwillendheid de zaak voor ons in de notulen der zeeuwsche munt onderzocht. Het resultaat is, dat ons vermoeden juist is gebleken.

In Januari 1652 was LOOFF niet meer in leven. Het hem nog toekomende traktement werd toen aan zijne weduwe uitbetaald.

Wie den penning van 1660 heeft vervaardigd is onzeker: in ieder geval van JAN LOOFF is hij stellig niet.

Een tweede penning, van 1653, dus van vroegeren datum, waarvan het ontwerp aan LOOFF wordt toegeschreven, moet, nu wij het jaar van zijn overlijden — 1651 — kennen, mede aan hem worden ontnomen.

Wij bedoelen den penning op het overlijden van M. HZ. TROMP in 1653. — VAN LOON II, 376, 4; FRANKS I, blz. 404, in den katalogus van het Koninklijk Penningkabinet onder n°. 814 beschreven, als door LOOFF ontworpen en door D. VAN RISWICK gesneden. Inderdaad leest men op den penning IL DEL. Deze letters zijn echter de initialen van den beroemden schilder-graveur JAN LIVENS of LIEVENS, in 1607 te Leiden geboren en overleden te Antwerpen in 1663.

JAN LIEVENS heeft M. H. TROMP geschilderd (Rijksmuseum) en geteekend. Naar deze schilderij, zoo schreef mij de heer E. W. MOES, directeur van het Prentenkabinet, is herhaaldelijk gegraveerd, het fraaist door C. VAN DALEN. De ets, die J. DE FREY in 1801 naar LIEVENS' teekening gemaakt heeft, wijkt, volgens den heer MOES, eenigszins af van de schilderij . . . en van den penning; tusschen schilderij en penning bestaat ongetwijfeld verband. Slechts weinige veranderingen — zegt de heer MOES — zijn op te merken en deze waren noodzakelijk.

LOOFF, daarentegen, heeft geen bepaalde portret-penningen gemaakt. Ook is van hem geene enkele gravure of ets bekend. Het komt ons onaannemelijk voor, dat D. VAN RISWICK voor de voorzijde van zijn penning gebruik zou hebben gemaakt van een door LOOFF nagelaten ontwerp voor een borstbeeld van TROMP. Bovendien, zou in dit geval — waar het den arbeid van een overledene gold — diens naam voluit op den penning hebben geprikt en niet de initialen, waarmede JAN LIEVENS zijn werk toen teekende. Volgens IMMERZEEL, merkte deze steeds: I. L.; I L *mv.*, I L, terwijl LOOFF *J. L.*; I L; *J. L. fecit* of zijn naam voluit schreef.

Wij moeten dus, na 1651, het sterfjaar van LOOFF, de initialen IL niet meer aan dezen toekennen. De penningen van dezen stempelsnijder vallen tusschen de jaren 1629—1648 1) en niet tusschen de jaren 1627—1648, zooals o. a. L. FORRER in zijn standaardwerk 2) aangeeft.

M. D. M.

Een merkwaardige Hollandsche Duit

De Hollandsche duit met den leeuw in den tuin is van zoo algemeene bekendheid, dat het bijna onmogelijk schijnt, daarover iets nieuws, te schrijven. Hij is van 1702 tot 1780 in onnoemelijke hoeveelheid geslagen, in geen enkele verzameling wordt hij gemist, geen zak oude koperen munten komt ergens uit een verborgen hoekje aan het daglicht, of men vindt er Hollandsche duiten, niet minder dan Utrechtsche, van verschillende jaren in. Alleen van 1702 komen enkele afwijkende stempels voor, nl. ten eerste die met den *rouwband* aan den hoed; ten tweede een, waarop de leeuw *den* (Franschen) *haan* den kop afslaat; ten derde een, waarop in plaats van den leeuw een *ooievaar* bij de speer met den hoed in den tuin staat en ten vierde een, waarop naast den leeuw het *Haagsche wapen* is ingestempeld. Deze vier zijn geen officieele munten, maar door particulieren gemaakte speculatie-stukken, bovendien zijn zij zeer zeldzaam, vooral de laatste drie. Niet in elk jaar tusschen 1702 en 1780 zijn te Dordrecht duiten geslagen. Bij gemis van de muntregisters, die mij tusschen twee haakjes waarschijnlijk niet zouden gebaat

1) Ons is geen oudere penning, dan van 1629, van LOOFF bekend.

2) L. FORRER, *Biographical dictionary of medalists London*, SPINK AND SON, 1904 Van dit werk, dat in 7 deelen voltooid zal zijn, zijn deel 1 en 2 verschenen.

hebben, daar in sommige provincien de duiten voor rekening van den muntmeester geslagen werden 1), heb ik de catalogi van drie der rijkste verzamelingen doorzocht, ten einde de jaren van muntslag van duiten vast te stellen, en wel:

JOSEPH NEUMANN, *Beschreibung der bekanntesten Kupfermünzen*, L. W. A. BESIËR, *Catalogus van het Munt-Kabinet van 's Rijks Munt* en JOH. W. STEPHANIK, *Cabinet de Monnaies*, verkocht bij FRÉD. MULLER & Co., December 1904.

In deze verzamelingen komen alleen Hollandsche duiten voor van de jaren: 1702, 1707—10, 1712—17, 1720—21, 1723, 1729—30, 1738—47, 1749—63, 1765—66, 1769 en 1780 en geen andere, en daaruit meen ik te mogen opmaken, dat in de niet genoemde jaren *geene* duiten voor de provincie Holland zijn geslagen. Maar wat wil het geval? Dezer dagen ontving ik uit Duitschland een' zilveren Hollandschen duit van het jaar 1748 en toevallig vond ik in den catalogus met prijzen van den heer J. SCHULMAN, N°. XLI, onder n°. 248 een dergelijk exemplaar van 't zelfde jaar genoteerd à f 0.40. Ik schreef onmiddellijk, om dit muntje te mogen ontvangen, maar kreeg tot antwoord, dat het niet meer te koop was, daar de catalogus al een paar jaar oud was. Dit stelde mij teleur, daar ik nu niet constateeren kon, of dit exemplaar volkomen gelijk aan het mijne was.

De duit namelijk, dien ik uit Duitschland had ontvangen, vertoont de groote bijzonderheid, dat de Hollandsche leeuw *gekroond* is, gekroond met een *kroontje van drie fleurons*. De *Hollandsche* leeuw is *nooit* gekroond, de *Statenleeuw* daarentegen *altijd*, en wel met een kroontje van drie fleurons. Op deze munt heeft men dus den *Statenleeuw* in den *Hollandschen tuin*, eene groote abnor-

1) Zie W. J. DE VOOGT, *Geschiedenis van het Muntwezen*, Deel I, *Gelderland*, blz. 172, noot.

maliteit. Gaarne zou ik van H. H. verzamelaars mogen vernemen, of iemand ook in 't bezit is van een koperen, zilveren of gouden duit van 1748, en zoo ja, of op hun exemplaar de leeuw *gekroond* is of *niet*.

Hilversum.

J. E. TER GOUW.

*Drie zilveren Penningen
vereerd door Z. M. WILLEM III, aan
Onderwijzers in Noord-Brabant.*

a. 1857.

Vz. Het borstbeeld van Koning WILLEM III. (Zie DIRKS 698 A.)

Kz. In een krans, in elf regels:

Aan - P. VOSS - te Vierlingsbeek - voor getrouwe en ijverige - vervulling der betrekking - van Onderwijzer - gedurende ruim vijftig jaren - van wege - den Koning - 29 Juni - 1857.

PETRUS VOSS werd den 28sten Februari 1787 te Kessel in Pruisen geboren, den 1sten April 1804 werd hij schoolonderwijzer te Arcen bij Venloo, in Nov. 1807 te Capelle bij Gelder (Département du Roer) en 3 Juli 1810 te Vierlingsbeek, (Département des Bouches du Rhin). Onder hartelijke deelneming werd 30 Sept. 1854 zijn gouden ambtsfeest gevierd. Hij overleed aldaar 17 April 1866.

Wordt: SNOECK. Bijdragen 508*.

b. 1868.

Vz. Het borstbeeld van Koning WILLEM III (Zie DIRKS, 698A.)

Kz. In krans, in elf regels:

Aan - B. HEIJSTEK - te Wijk - voor getrouwe en ijverige - vervulling der betrekking - van Onderwijzer - gedurende een halve eeuw - van wege - den Koning - 14 October - 1868.

BAREND HEIJSTEK, Hoofd der School te WIJK bij

Heusden, was aldaar geboren 14 Oct. 1799 en overleed aldaar 10 Februari 1880.

Wordt: SNOECK, Bijdragen 530**.

c. 1878.

Vz. Het borstbeeld van Koning WILLEM III (Zie DIRKS 696).

Kz. In krans, in elf regels:

Aan - A. MEIJER - te Oploo - voor getrouwe en ijverige -
 vervulling der betrekking - van onderwijzer - gedurende
 een halve eeuw - van wege - den Koning - 16 April 1878.

ANTOON MEIJER, Hoofd der School te Oploo, aldaar geboren 1 April 1806, overleed aldaar 25 Juli 1881.

ZWIERZINA 439, SNOECK, Bijdragen 550.

M. A. S.

Rijksdaalders in Nederlandsch-Indië.

De rijksdaalders van Koning WILLEM II worden door de Javanen niet gaarne aangenomen en zoo mogelijk geweigerd. Zij worden door hen genoemd: *kapala pandjang*, ook *lehar pandjang*, dat is: *langkop* of *langhals*. Die van Koning WILLEM III nemen zij gaarne aan.

Het tegenovergestelde heeft plaats op Celebes. Omdat onder de rijksdaalders van 1874 zooveel door Chineezzen nagemaakte stukken voorkomen, worden botweg alle, waarop de beeldenaar van WILLEM III voorkomt, door de inlanders *geweigerd* en alleen die van WILLEM II *aangenomen*. Daar zij het jaartal niet kunnen lezen, noemen zij de rijksdaalders van WILLEM II: „*met een oor*” en die van WILLEM III: „*zonder oor*”.

Hilversum.

J. E. TER GOUW.

*Waar de rekenpenningen oudtijds ook al voor
werden gebruikt.*

In een artikel over het *Leidsche volksleven in den aanvang der XVIde eeuw* van de hand van Dr. L. KNAPPERT las ik het volgende omtrent het gebruik van legpenningen bij kinderspel, dat mij wel de moeite waard voorkomt aan onze lezers mede te deelen:

„Dagelijks speelden de (leidsche) schoolkinderen op 's Heeren straten en wel vooral op heilige dagen, onder den dienst Gods. Zij gebruikten daarvoor de legpenningen, die eigenlijk bestemd waren om er op school rekenen mee te leeren, wierpen er mede om 't verst tegen de muren en wedden dan om een stuk geld, terwijl zij toch op geene eerlijke manier aan geld konden komen”. (Verg.: *Leidsch jaarboekje* 1904, blz. 127.)

M. D. M.

Muntverslag 1905.

Het vierde Verslag van den Muntmeester bij 's Rijksmunt en dat van den Kontroleur-Generaal, ons weder welwillend toegezonden, vertoont op den omslag een afbeelding van een middeleeuwsch muntatelier naar een oude plaat. Penningstempels werden in 1905 niet gemaakt, alleen een letterzijde, (veranderd opschrift voor de penningen voor scheepsjournalen). Melding wordt gemaakt van de verwachting, dat in het verslag 1906 gunstige mededeelingen zullen kunnen worden gedaan, omtrent de pogingen om van oude penningstempels, waarmede geen afslagen meer gemaakt kunnen worden, bruikbare dienststempels te maken. (Zie Tijdschrift 1905, blz. 160.)

Aangemunt werden voor:

f	1,000,000.—	aan	guldens;
"	2,000,000.—	"	1/2 guldens (voor de Kolonien);
"	300,000.—	"	25 centsstukken;
"	200,000.—	"	10 centsstukken;
"	500,000.—	"	1/4 guldens Ned. Indië;
"	500,000.—	"	1/10 " " "
"	100,000.—	"	2 1/2 centstukken en
"	100,000.—	"	centen.

Voor de Ned. Ind. Escomptomaatschappij werden 27.515, voor de Javasche Bank 60.480 gouden dukaten geslagen.

Behalve 12 dagen rust in het belang der machines werd dan ook van 1 Januari — 23 December onafgebroken doorgewerkt.

Er wordt verder melding gemaakt van het eervol ontslag, wegens gezondheidsredenen verleend aan den 1sten stempelsnijder J. PH. M. MENGER, in welke vakature voorloopig niet zal worden voorzien, en van den aankoop van een 5de automatische weegmachine. Als bijlage treffen wij aan een rapport van den essaieur der fabrikage over zijn onderzoek naar de oorzaken der minder goede pletbaarheid van grof zilver.

Aan het verslag van den Kontroleur-Generaal — uit den aard der zaak meer voor technici van belang — zijn o. a. toegevoegd staten van sedert 1840 afgeleverde en thans nog voorhanden muntspeciën en een chronologische opgaaft der wettelijke bepalingen en voorschriften, betrekking hebbende op het muntwezen in onze koloniën en bezittingen, ongetwijfeld van veel nut voor hen, die dit deel der numismatiek beoefenen.

In het verslag der Kommissie voor het Muntwezen konstateert deze, dat de door haar onderzochte munten alle, zoo in gewicht als in gehalte, ruimschoots aan de wettelijke voorschriften voldeden en dat de gevonden verschillen met het normaal gewicht en gehalte uiterst gering waren en belangrijk minder dan de toegelaten ruimte.

Inhoudsopgaaf van Tijdschriften.

Rivista Italiana. Anno XIX, 1906. Fascicolo II.

GNECCHI, FR., Appunti di Numism. Romana: LXXIV. Scavi di Roma nel 1905, Tav. I; LXXV. Un nuovo pezzo quadrilatero, Tav. III e IV; LXXVI. Ubique Pax (Fig.)

PANSA, G., Le monete dei Pelegni, contribute alla Numismatica dell' Italia antica (Fig.)

DATTARI, G., Contribuzione al Corpus delle monete romane battute durante il periodo Costantiniano, (Tav. V).

PICCIONE, M., Le due F dell' aureo di M. ANTONIO FIGLIO.

HAEBERLIN, E. J., Del più antico sistema monetario presso i romani, nuovo contributo al „Corpus Numorum aeris Gravis”: Secondo Periodo (312—286 a. C.). I. Zecca di Roma; II. Zecca di Capua (Continuazione).

GNECCHI, ERCOLE. Appunti di Numismatica Italiana, XX. Le zecche italiane mediaevali e moderne.

CARBONELLI, G., L'officina di un falso monetario nel XIV secolo.

Vjesnik der Kroatischen archaeologischen Gesellschaft, Band VIII, 1905, bevat alleen mededeelingen op archaeologisch gebied.

Monatsblatt der numismatischen Gesellschaft in Wien, N°. 275/76. Juni, Juli 1906.

Verschiedenes. Jubiläumsmedaille für Feldzeugmeister Grafen BECK.

Kremser Plakette von A. HEIJER.

Eine Gedenkmedaille (A. BACHOFEN VON ECHT).

Revue belge de numismatique, 3de Livr.

I. Monnaies de Reckheim, par M. le V^{ic} B. DE JONGHE.

II. Numismatique bruxelloise. Les jetons des seigneurs-

trésoriers de Bruxelles au XVIIe siècle (1620—1698).
Sixième article, par M. ED. VANDEN BROECK.

III. Jetons et méreaux du Franc de Bruges, par M.
ALBERT VISART DE BOCARMÉ.

IV. Trois médailles de Notre Dame de Bon-Secours à
Peruwelz, par M. A. DE WITTE.

V. Sceau d'un Provincial des Frères Augustins à Lou-
vain, par M. F. VERMEIJLEN.

Mitteilungen der Bayerischen Numismatischen Gesell-
schaft, XXV Jahrgang, 1906 und 1907.

Mitglieder-verzeichnis.

Jahresbericht.

Spanheimische Gemeinschaftsheller, von ALFRED NOSS.

Beiträge zur fränkischen Münzkunde, von C. F. GEBERT,
Nürnberg.

Der Longobardisch-Karolingische Münzfund bei Hanz,
von FRITZ JECLIN-CHUR (mit sechs Tafeln, einer Karte
und einem Situationsplan.

D. C.

**Vergaderingen van het
Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor
Munt- en Penningkunde.**

32ste Bestuursvergadering, gehouden 25 October 1905,
in het restaurant „Brinkman”, te Haarlem.

Besloten wordt:

a. aan de Commissie van Redactie van het Tijdschrift mede te deelen:

1°. dat door den Secretaris bij den Penningmeester een onderzoek zal worden ingesteld of de kas toelaat voor 1905 f 800.— voor 't Tijdschrift toe te staan, dat dit onderzoek ten spoedigste zal geschieden en dat de Secretaris 't resultaat aan de C. v. R. zal mededeelen;

2°. dat 't bestuur 't wenschelijk acht, dat de door den heer WIGERSMA gehouden voordracht in haar geheel zal worden opgenomen in 't Tijdschrift;

3°. dat van de Commissie van Redactie ten spoedigste een rapport verwacht wordt over de vraag in hoeverre drukkosten kunnen bespaard worden bij een nieuw te sluiten contract.

b. dat de Secretaris zal aftreden in 1906 en de Conservator in 1908.

c. nadat de Secretaris op eenige leemten in de statuten en het huishoudelijk reglement heeft gewezen, wordt hem opgedragen een ontwerp tot herziening der statuten en van het huishoudelijk reglement samen te stellen.

33ste Bestuursvergadering, gehouden 18 April 1906,
ten huize van den Voorzitter.

Nadat de Secretaris had opgemerkt, dat hij niet had

kunnen voldoen aan zijn opdracht om de Commissie van Redactie mede te deelen of over 1905 over *f* 800.— of *f* 700.— kon worden beschikt, daar de Penningmeester hem de gevraagde inlichtingen niet gegeven had, wordt besloten, daar de jaargang 1905 reeds verschenen was en meer dan *f* 700.— uitgegeven was, *f* 800.— aan de Commissie van Redactie toe te staan.

De heer DU CROCQ deelt mede, dat hij bezig is den catalogus van onze numismatische verzameling te laten drukken, waarvoor de Voorzitter hem zijn hartelijken dank betuigt.

In beginsel wordt de dagverdeeling voor de jaarvergadering te Edam vastgesteld en de heer DU CROCQ met de regeling belast.

Besloten wordt om aan de candidaat-leden een circulaire te zenden met de vraag of hen een eventueele benoeming aangenaam zou zijn, om bedanken te voorkomen.

Tot buitenlandsch lid wordt benoemd de heer EM. DE BREIJNE te Brussel, op 5 Mei 1906.

De Secretaris,

SNOECK.

Verslag van den Secretaris over 1905.

Er ligt iets weemoedigs in om voor de eerste maal in de plaats van hem, dien we allen nog zoo gaarne hier hadden gezien en dien we allen zoo noode missen, van den man, van wien onze Voorzitter in ons vorig jaarverslag heeft gezegd, dat we zijn nagedachtenis het best konden eeren door trouwe, werkzame leden te blijven dezer Vereeniging, die hem zoo lief was, een jaarverslag uit te brengen.

En hebben we ons gedurende het afgelopen jaar als zoodanig gedragen?

Ik meen dat de toestand van ons genootschap bevredigend mag worden genoemd.

L e d e n .

Het buitengewoon lidmaatschap werd aanvaard door den Heer GUST. v. KALCKEN; het buitenlandsch lidmaatschap door den Heer EM. DE BREYNE, waar tegenover stond, dat de Heeren J. KARREMAN, J. W. MENSO, Dr. G. H. HULSEBOS voor het buitengewoon lidmaatschap bedankten en onze medeleden TH. M. H. DIRIX en LAUER ons door den dood ontvielen.

Het Bestuur was samengesteld uit de Heeren Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, Voorzitter, AUG. SASSEN, Vice-Voorzitter, C. H. F. A. CORBELIJN BATAERD, Penningmeester, Jhr. Mr. M. W. SNOECK, Secretaris en H. G. DU CROOC, Conservator.

Vergaderingen.

Nog onder den indruk van het overlijden van onzen ijverigen Secretaris, vond het Bestuur het gepast, om dit jaar, niet zooals besloten was, een feestelijken tocht naar Volendam te maken, doch werd een Algemeene Vergadering tot afdoening der loopende zaken, te Amsterdam gehouden op 15 Juni 1905, terwijl op 25 October d.a.v. een werkvergadering te Haarlem werd gehouden.

Met ingenomenheid zullen de deelnemers aan dien dag zich de leerrijke lezingen der Heeren WIGERSMA en BEGEER herinneren, gevolgd door het interessante bezoek aan TEYLER's munt- en penningverzamelingen, het Bisschoppelijk Museum en de ateliers van ons medelid GUST. v. KALCKEN, terwijl een gezellige maaltijd den dag besloot.

De rekening levert blijkens mededeeling van onzen Penningmeester een voordeelig saldo van f 193.24.

De redactie van het *Tijdschrift* bestond evenals 't vorig jaar uit MEJ. DE MAN, benevens de Heeren ZWIERZINA, SASSEN en WIGERSMA. Deze laatste als tijdelijk lid, Huish. Regl. Art. 14.

Aan H. M. de Koningin, Z. K. H. den Prins der Nederlanden en H. M. de Koningin-Moeder werden gebonden exemplaren van het *Tijdschrift* toegezonden, welke welwillend werden aanvaard.

Aan de ledenvergadering wordt dit jaar een concept statuten en huishoudelijk reglement ter goedkeuring aangeboden, daar 't oude in de practijk bleek leemten en fouten te bevatten. Het lag niet in onze bedoeling iets te wijzigen in den bestaanden toestand, doch alleen te verbeteren.

Onze Conservator verrastte ons dezer dagen nog met den door hem bewerkten keurigen catalogus onzer verzamelingen.

Moge dit een spoorslag voor U allen zijn, om nog menige bestaande leemte aan te vullen.

Hoopvol kunnen we ook dit jaar ingaan.

Laten wij als goede leden van ons Genootschap steeds gedachtig zijn aan onze zinspreuk: „Concordia res parvae crescunt” doch laten we daarbij ook nooit vergeten de woorden die er onmiddellijk opvolgen op de classieke plaats waaraan ze ontleend zijn „sed discordia maximae dilabuntur.” 1)

De Secretaris,

SNOECK.

1) SALLUSTIUS, de bello Jugurtino. Cap. 10. 6.

Aanwinsten Bibliotheek over 1905.

- Vereeniging „die Haghe” jaarverslag 1904.
Die Haghe „Bijdragen en mededeelingen”. Den Haag en
de Hagenaars in de XIX^{de} eeuw. 8° geb.
Geschenk die Haghe.
Dietsche Warànde en Belfort.
Geschenk G. MORSMANS.
Médailles et plaquettes modernes. Livr. XV, XVI, par
Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.
Quelques médailles inédites par H. J. DOMPIERRE DE
CHAUFÉPIÉ. (Extr.)
Geschenk van den Schrijver.
De munt in de volkstaal. IV, V. (overdr.)
Geschenk J. E. TER GOUW.
W. K. F. ZWIERZINA, Nederlandsche penningen. II.
Geschenk van den Schrijver.
Penning van een Kleermakersbond te Bergen op Zoom.
(overdr.)
Onbeschreven Timmermans-gildepenning van ? (overdr.)
Zege bij Praag. Voorstelling op zilveren boeren broek-
stukken van 1774, het jubeljaar van Middelburg's
vrijheid. (overdr.)
Gestempelde Soeratsche Ropyen. (overdr.)
Penning ter eere van LEENDERT BOMME (overdr.)
Geschenk Mej. M. DE MAN.
Verslag Koninklijk Penningkabinet 1904—1905.
Geschenk van den Directeur.
Tweede jaarverslag der Rijkscommissie tot het opmaken

en uitgeven van een inventaris en eene beschrijving van de Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst 1904.

Geschenk Commissie.

Verslag der Commissie ter verzekering eener goede bewaring van Gedenkstukken van Geschiedenis en Kunst te Nijmegen, over het jaar 1904.

Geschenk Oudheidkundige Commissie.

Verslag der Commissie van Beheer over het Gemeente Museum te 's-Gravenhage over 1904.

Geschenk Commissie van Beheer.

Iets naar aanleiding van de Groningsche Noodmunt, geslagen in 1577. Overdr. Gron. Volksalmanak voor 1906.

Geschenk J. DE WAARD.

Verslag Museum van Oudheden te Groningen.

Geschenk Mr. J. A. FEITH.

La gazette numismatique.

Geschenk CH. DUPRIEZ.

Un denier noir frappé à Ypres par GUI DE DAMPIERRE, comte de Flandre (Extr.)

Les monnaies de GUILLAUME DE BRONCKHORST, baron DE GRONVELD, 1559—63. (Extr.)

LOUIS DE LUXEMBOURG, Connétable de France, a-t-il frappé monnaie? (Extr.)

Geschenk Vte B. DE JONGHE

Bulletin international de Numismatique.

Geschenk A. BLANCHET.

Handelingen Congrès international pour la reproduction des manuscrits, des monnaies et des sceaux à Liège, 1905.

Geschenk van het Congresbestuur.

Journal des collectionneurs.

Geschenk Redaktie.

Des connaissances requises des aspirants conseillers et maîtres généraux des monnaies, au commencement du XVIIe siècle, dans les Pays-Bas espagnols et du serment

- des monnayeurs brabançons et hollandais, par A. DE WITTE (Extr.)
 Geschenk van den Schrijver.
- Les ateliers monétaires de Toulouse et de Pamiers pendant la Ligue. (Extr.)
 Jeton franco-allemand de la première république et méreaux mayençais contremarqués de 1792 à 1894, par P. BORDEAUX. (Extr.)
 Médaille et Jeton, frappés à l'occasion de la réunion de Lille à la France en 1713. (Extr.)
 Denier parisis inédit de JEAN LE BON, roi de France et de CHARLES IV, roi de romaines. (Extr.)
 Lettres de la fin du XVIIIe siècle relatives à la collection de l'Abbé GHESQUIÈRE. (Extr.)
 Geschenk PAUL BORDEAUX.
- Répertoire Général de Médaillistique. Fiches 1201—1500.
 Geschenk P. CH. STROEHLIN.
- Une médaille savoyarde inédite par Mr. GIACINTO CERRATO.
 Geschenk van den Schrijver.
- SOLONE AMBROSOLI. Monete papale. (Extr.)
 Geschenk van den Schrijver.
- Appunte di Numismatica Romana. 65—73. (Extr.)
 Geschenk F^o. GNECCHI.
- Einleitung in das Studium der Numismatik von H. HALKE.
 Geschenk G. REIMER. Berlin.
- Numismatisches Litteratur-Blatt. 147—149.
 Das Brasilianische Geldwesen. Die Münzen des unabhängigen Brasiliën. 1822—1900. II Teil. 4°. geb.
 Geschenk J. MEILI.
- A recent find of Roman coins in Scotland, bij G. MACDONALD. M. A.
 A hoard of Eduard pennies found at Lochmaben by G. MACDONALD. M. A. Repr.
 Geschenk van den Schrijver.
- The history of the Dollar. Repr.

Geschenk Geoffrey CH. ADAMS.

American Journal of Numismatics.

Geschenk Dr. H. STORER.

Verkoop- en prijskatalogi van: MORCHIO en MAYER, OTTO
HELBIG, K. W. HIERSEMAN, E. FISCHER, TH. AKKER-
MAN, VAN MARLE en DE SILLE, FÉJER JÓZSEF, J.
HAMBURGER, Dr. J. HIRSCH, R. BAL, Leipziger Munz-
Verkehr, S. ROSENBERG, O. HARRASSOWITZ, BRUDER,
EGGER.

Door ruiling:

Revue belge de numismatique.

Revue suisse de numismatique.

Rivista italiana.

Numismatische Zeitschrift 37, Band I—II Sem.

Monatsblatt Numism. Gesellsch. Wien.

Kroatisch Archaeolog. Gesellsch. Agram.

Bulletin Nederl. Oudh.-Bond.

Algem. Nederl. Familieblad.

Mittheilungen der Bayerischen Numism. Gesellschaft
XXIV Jahrg. ¹⁾

¹⁾ Afzonderlijke opgaaf der aanwinsten munten en penninge, blijft dit jaar achterwege. In den door mij bewerkten Katalogus (Maart 1906), zijn die aanwinsten opgenomen.

LEDENLIJST

(SEPTEMBER 1906)

Achter de namen der leden is vermeld welk gedeelte van de munt- en penningkunde door hen beoefend wordt.

EERE-LEDEN.

Dagteekening der benoeming.

- Z. M. VICTOR EMANUEL III, Koning van Italië. 16 Juni 1901.
Viconte B. DE JONGHE, Président de la Société royale de Numismatique de Belgique, rue du Trône 60, Ixelles. 17 Juni 1894.
(België, nederlandsche provinciën Limburg en Noord-Brabant, verder gallische, merovingische, karolingische en oud-grieksche M.) 1)

GEWONE LEDEN

- * C. H. F. A. CORBELIJN BATTAEERD, Notenboomstraat 83, Groenloo.
* ADRIAAN BOM, Heerengracht 542, Amsterdam.
* Jhr. Mr. J. M. H. J. DE GREZ, rue Belliard 18, Bruxelles.
* Jhr. M. A. SNOECK, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Bestuurder van 't Prov. Genootschap van K. en W. in Noord-Brabant, C. 22, Hintham. (Prov. Noord-Brabant, M., G., noodmunten, loodjes, draagteekens.)
C. W. BRUINVIS, Voorzitter der Commissie voor 't Stedelijk Museum, Oudegracht 184, Alkmaar. 12 Juni 1892.
(Stad Alkmaar en Alkmaarders, M., G., noodmunten, loodjes, draagteekens.)
J. GERADTS, Burgemeester, Kasteel Aerwinkel, Posterholt (L.)
(Nederlandsche prov. Limburg, M., G.)

1) De afkortingen beteekenen: M. = munten, G = gedenkpenningen, * = lid oprichter.

- O, G. H. HELDRING, Gep. Luit.-Kolonel der Infanterie,
Utrechtsche straatweg 3, Renkum. 12 Juni 1892.
(M., G. in 't algemeen.)
- Mejuffrouw MARIE G. A. DE MAN, Conservatrice van
't Munt- en Penningkabinet van 't Zeeuwsch Gen. der
Wetenschappen, St. Pieterstraat 39, Middelburg. —
(Graafschappen Holland en Vlaanderen M. —
Prov. Zeeland, M., G., noodmunten, loodjes,
draagteekens, muntvondsten — Nederland, loodjes.)
- Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN, Parkstraat 87, 's-Gravenhage. —
(Steden 's-Gravenhage en Haarlem, G., penningen
en penningplaten uit 't oogpunt van kunst)
- Jhr. Mr. J. A. FEITH, Rijks-Archivaris, Martiniplein
181, Groningen. 18 Juni 1893.
(Nederland, in 't bijzonder provincie en stad
Groningen M., G.)
- Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉFIÉ, Directeur
van het Koninklijk Kabinet van Penningen en
Gesneden Steenen te 's-Gravenhage, Javastraat 76. 17 Juni 1894.
- H. G. DU CROOC, Leidschegracht 11, Amsterdam. —
(Nederland en Koloniën, België tot 1830, G.)
- Jhr. L. C. VAN DEN BRANDELER, Kol. der Infanterie,
Gouverneur Kon. Mil. Academie, Breda. 16 Juni 1895.
(Nederland na 1576, M., G.)
- W. K. F. ZWIERZINA, Ontvanger van het Buitenge-
woon Zegel, Valeriusstraat 19, Amsterdam. —
(Nederland. G. en draagteekens, in 't bijzonder
die geslagen ná 1863).
- Jhr. H. M. Ridder baronet SPEELMAN, Oud-Bur-
gemeester van Harlingen, Darena, Mollaan Bloemendaal. 16 Juni 1896.
(Nederlandsche koloniën, provinciën Friesland
en Groningen, M.)
- AUG. SASSEN, Notaris, Steenweg, Helmond. 16 Juni 1897.
(Nederland, muntstudie der middeleeuwen;
muntgewichtjes; prov. Noord-Brabant, M., G.)
- Jhr. mr. M. W. SNOECK, Ambtenaar van 't Openb.
Min. bij de kantongerechten, Lindegracht, Heer-
renveen. —
- Dr. L. J. A. BRAAKENBURG VAN BACKUM, adviseerend
geneesheer der rijks-verzekeringsbank, 's-Hertogen-
bosch. 16 Juni 1899.

- (Bulzegels der pausen en der dogen, M. der
Johanniter Orde).
- J. E. TER GOUW, Oud-hoofd der school, Nassaulaan 8,
Hilversum. 16 Juni 1899.
(Nederland en Koloniën, België, M.)
- Jhr. Mr. P. L. VAN MEEUWEN, Rechter in de Arron-
dissements-Rechtbank, Almeloo. —
(Prov. Noord-Brabant, M., G.)
- ANTH. BEGEER, Oudegracht 17, Utrecht. 9 Juni 1900.
- S. WICERSMA HZN., Bestuurslid van 't Friesch Ge-
nootschap, Willemskade 19, Leeuwarden. 16 Juni 1901.
(Nederland, in 't bijzonder Friesland, M., Fries-
land en 30-jarige oorlog, G.; Huis Oranje-Nassau,
M. G. met portretten.)
- Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Commies-griffier
2^e Kamer Staten-Generaal, Jan van Nassaustraat 22,
's-Gravenhage. 18 Juni 1904.
(Nederland, G., in 't bijzonder familiepenningen)
- A. O. VAN KERKWIJK, Nassaulaan 22, 's-Gravenhage. —
- H. L. A. VAN DEN WALL BAKE, Muntmeester, Utrecht. 15 Juni 1905.
- P. N. VAN DOORNINCK, oud-burgemeester, Duinlaan,
Bennebroek. —
- Jhr. Mr. A. F. O. VAN SASSE VAN YSSELT, lid der
2^e Kamer der Staten-Generaal, Raadsheer in het
Gerechtshof, lid van den Hoogen Raad van Adel
Oranje-Nassaulaan, 's-Hertogenbosch. —
- JAN DE WAARD, Poelestraat 14a, Groningen. 16 Juni 1906.
(Prov. en Stad Groningen, M. en G.)

BUITENGEWONE LEDEN

- D. C. MEIJER JR., Bestuurslid van het Kon. Oudheidk.
Gen., Vondelstraat 81, Amsterdam. 12 Juni 1892.
(Stad Amsterdam, G. tot 1800; G. der Luther-
sche Kerk, huwelijkspenningen).
- B. J. A. BRUYNESTEYN, 2^e Sweelinckstraat 58, 's-Graven-
hage. 18 Juni 1893.
(Nederland, in 't bijzonder Holland, M.)
- Mr. W. M. VAN LANSCHOT, Ververstraat 299, 's-Her-
togenbosch, Griffier der Staten van Noord-Brabant. —
(Prov. Noord-Brabant, M. en G.)
- F. H. BARON VAN VERSCHUER, Willemsplein 2, Arnhem. —

- Jhr. H. E. RAM, Hoofd-Ingenieur van den Provinciaalen Waterstaat, Biltstraat 97, Utrecht. 17 Juni 1894.
(Prov. Utrecht, M. en G.)
- Jhr. mr. W. C. G. VAN EYSINGA, Wirdumerdijk 9, Leeuwarden. 16 Juni 1895.
- JAN HORDIJK JACZN., Voorstraat 410, Dordrecht. —
- Mr. C. G. J. BIJLEVELD, Conservator van het Stedelijk Museum, Nassausingel 2, Nijmegen. 16 Juni 1896.
(Gelderland, in 't bijzonder Nijmegen M., G. loodjes enz.)
- Mr. H. J. D. D. ENSCHEDÉ, Zijlstraat 27, Haarlem. —
- Ds. H. A. J. LUTGE, Keizersgracht 717, Amsterdam. —
- H. J. M. H. VAN RIJCKEVORSEL, Huize Leeuwenstein, Vucht. 16 Juni 1897.
(Prov. Noord-Brabant, M. en G.)
- H. D. DE WITT HAMER, Lange Kerkstraat 30, Goes. —
(M. en G. in 't algemeen).
- A. HOLLESTELLE, Lid van de Provinciale Staten van Zeeland, Oudelandsche straat 436, Tholen. 16 Juni 1898.
(Nederland, muntstudien).
- CORN. L. J. BEGEER, Predikheerenkerkhof 5, Utrecht. 16 Juni 1899.
- Mr. R. FRUIN TH.AZ., Rijksarchivaris in Zeeland, Balans 6, Middelburg. —
(Prov. Zeeland, Muntstudie.)
- R. I. M. M. A. Graaf DE GELOES, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Burgemeester, Eijsden. —
- Mr. A. L. C. KLEIJN, Laan Copés v Cattenburgh 54, 's-Gravenhage. —
- H. OORTMAN GERLINGS, Kruisstraat 13, Utrecht. —
- Mr. N. G. PIERSON, Oud-minister van financiën, 's-Gravenhage. —
- Jhr. mr. J. H. HORA SICCAMA, Oud-Referendaris bij B. Z., Bezuidenhout 13, 's-Gravenhage. —
(Nederland G.)
- J. VAN DE WATER, Hoogstraat 657, Gorkum. —
(Prov. Holland, M.; Huis Oranje-Nassau, G.)
- C. A. VAN WOELDEREN, 1^e Luitenant Pontoniers, Bomkade 16, Dordrecht. —
(Nederland, M. en G.; Rome, M.)
- Jhr. Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Inspecteur S.-S., Huize 't Hoogveld, Zeist. 9 Juni 1900
(M. in 't algemeen).

J. A. A. GERRITSEN, N. Z. Voorburgwal 252, Amsterdam. (Nieuwere penningen en draagteekens).	9 Juni 1900.
J. HOUWINK Gz., Lemmerweg 119, Sneek.	—
H. LABOUCHÈRE, Villa Beau Séjour 1, Lausanne.	—
J. C. P. E. MENSÖ, Jur. cand., Koninginnegracht 25, 's-Gravenhage. (Nederland, M.)	—
Mr. J. A. SILLEM, Heerengracht 577, Amsterdam. (Nederland, muntstudien; koopkracht der edele metalen, beteekenis der rekenmunten).	—
Jhr. Mr. D. F. TEIXEIRA DE MATTOS, 's-Gravenhage. (Nederland, uitsluitend gouden M. der XLIX ^e eeuw).	—
J. M. M. VAN BELLE, Haarlemmerdijk 104, Amsterdam. (M. der Oud-Helleensche volken).	16 Juni 1901.
Mr. N. P. VAN DEN BERG, President der Nederland- sche Bank, Oude Turfmarkt 3, Amsterdam.	—
Mr. S. VAN GIJN, Dordrecht.	—
J. M. J. VAN LIS, Candidaat-Notaris, Laren, (Zeeland M., P., loodjes).	—
HIDDE NYLAND, Dordrecht.	—
Prof. Jhr. Dr. J. SIX, Heerengracht 511, Amsterdam (Gricksche munten uit 't oogpunt van beeldenbe- schrijving. Nederland G uit 't oogpunt van kunst).	—
Jhr. Mr. VICTOR DE STUERS, Parkstraat, 's-Gravenhage.	—
J. C. WIENECKE, 2 ^e Stempelsnijder aan 's Rijks-Munt te Utrecht, Admiraal van Ghentstraat 9. (Onderzoekingen en studien van technischen aard).	—
W. ACHTENHAGEN, médailleur, Magdeburg.	16 Juni 1902
D. C. BERG, Lijnbaansgracht 89, Amsterdam. (M. G., in 't bijzonder draagteekens).	—
G. D. BOM H.Gz, Warmoesstraat 35, Amsterdam (G. zeevaart en handel, marine, koopvaardij, wa- terstaat, zeeverzekering, watersport, luchtvaart reddingmaatschappijen, zeemanscolleges, beurzen).	—
G. J. BRENKMAN, Aalst 32, Lienden, G. (Holland, Utrecht, Gelderland, M. tot 1576, alle stukken, die in de Betuwe gevonden zijn.)	—
H. J. VON BRUCKEN FOCK, Bakkerstraat 5bis, Arnhem.	—
TH. DORREN, Wethouder, Valkenburg. (M. G. in 't algemeen; in 't bijzonder van Limburg).	—
N. GILISSEN LEMAIRE, Markt 74, Maastricht. (Maastricht en omliggende Heerlijkheden M., G.)	—

Mr. A. E. H. GOEKOOP, Laan van Meerdervoort 55, 's-Gravenhage. (M. van Griekenland, Europa na 1800, gouden M.)	16 Juni 1902.
Prof. W. GOOSSENS, Seminarie, Rolduc. (Limburg M. G. tot einde der 18e eeuw.)	—
Mr. E. H. HIJMANS, Ambtenaar O. M. bij de kan- tongerechten, Schiedam. (M. G. in 't algemeen.)	—
EMILE KOCKEN, Vlijtstraat 1, Arnhem. (G. in 't algemeen.)	—
Mr. W. J. SAAIJMANS VADER, Burgemeester, Vrijenban. J. SCHULMAN, Keizersgracht 448, Amsterdam. (In Nederland geslagen nabootsingen van vreemde munten. Nederlandsch-Indie M. G.)	—
E. VOET JR., Anegang 15, Haarlem. (Nederland en Koloniën 1576-1840 M. G.)	—
Dr. P. DOPPLER, Achter 't Vleeschhuis 17, Maastricht. (Studie van limburgsche muntkunde.)	16 Juni 1903.
F. A. HOFFER, 2e voorzitter van Gelre, Hattem. (Overijsel M.)	—
Jhr. H. M. SPEELMAN, Wittenburg, Wassenaar.	—
W. O. SWAVING, Gemeente-Archivaris, Middelburg.	—
Dr. F. C. WIEDER, Overtoom 185, Amsterdam.	—
F. L. G. D'AUMERIE, Pieter Bothstraat 65, 's-Graven- hage.	18 Juni 1904.
AUG. FALISE, Beeldhouwer, Wageningen.	—
G. M. KAM, Nijmegen	—
J. A. ROEBARD, Voorstraat, Dordrecht.	—
GUST. VAN KALCKEN, Haarlem.	15 Juni 1905.
CAREL J. A. BEGER, Oudegracht 17, Utrecht.	16 Juni 1906.
Jhr. S. VAN CITTERS, Secretaris-Generaal bij het Dep. van Financiën, Lange Vijverberg 12, 's-Gravenhage.	—
Jhr. H. PAUW VAN WIELDRECHT, Driebergen.	—
Mr. L. TH. VERSCHEURE, Adv. Proc., Roermond.	—

BUITENLANDSCHE LEDEN

E. VANDEN BROECK, rue du Commerce 50, Bruxelles. (Stad Brussel, M., G., noodmunten, loodjes, draagteekens).	12 Juni 1892.
Cav. ERCOLE GNECCHI, via Gesù 8, Milano.	—
Cav. FCO. GNECCHI, via Filodrammatici 10, Milano.	—

Comte TH. DE LIMBURG-STIRUM, rue de la Loi 166, Bruxelles.	12 Juni 1892
ALPH. DE WITTE, Ingénieur, rue du Trône 53, Ixelles. (Hertogdom Brabant, M.; legpenningen der XVII Nederlanden en Frankrijk; muntgewichtjes).	—
Baron JEAN BETHUNE, Oost-Roosbeke. (Vlaanderen, in 't bizonder Brugge, M. en G).	9 Aug 1892.
V. DE MUNTER, Agent de la Banque nationale de Belgique, Lei 15, Louvain.	—
Dr. HANS RIGGAUER, Conservator des Kön. Münzkabi- nets, Neuhauserstrasse 5, München.	—
AMÉDÉE DE ROISSART, Conseiller de la cour d'appel de Bruxelles, avenue de la Couronne 12, Ixelles.	—
P. I. B. RUIJS DE PEREZ, Château de Jolimont, la Hulpe (Belgique). (Noodmunten).	18 Juni 1893.
GEOFFREY CH. ADAMS, Broadway 29, New-York.	8 Sept. 1893.
ROGER VALLENTIN DU CHEYLARD, Officier de l'In- struction publique, Receveur des Domaines, rue Jeu de Paume, Montélimar (Drôme).	—
P. H. BORDEAUX, Avocat, 1 ^{er} adjoint au maire, Bou- levard Maillot 98, Neuilly-sur-Seine.	24 Mei 1894.
JOHN EVANS, Britwel Berkham, sted. Herts	—
PAUL CH. STRÜHLIN, Président de la Société suisse de numismatique, route de Chêne 54, Genève.	17 Juni 1894.
ALBERT VISART DE BOCARMÉ, rue St. Jean 16, Bruges.	5 Juli 1894.
JULIUS MEILI, Alpenquai 36 ^u , Zürich.	14 Nov. 1897.
Dr. HORATIO R. STORER, Washington-Street 58, New- port (R. I.) U. S. A.	—
FRÉD. ALVIN, rue van Volsem 17, Ixelles.	26 Jan. 1898.
PIER PANDER, Beeldhouwer en Medailleur, via No- mentana 143, Roma.	8 Oct. 1899.
PAULIN TASSET, graveur en médailles et monnaies, rue Séguier 3, Paris.	—
Baron PHILIPPE PRISSE, Ingénieur en chef, Directeur des Ponts et Chaussées, Boulevard Léopold 59, Anvers.	22 Mei 1900.
J. P. MOQUETTE, Landbouw Dept., gang Crone, Buitenzorg. (Ned.-Indie, M. in den meest uitgebreiden zin; G uit den Hindoe-tijd.)	—
J. M. FADDEGON, Graveur, Villa du franc parleur, Montrouge sur Seine.	2 Juni 1901.

SOLONE AMBROSOLI, Conservatore del R. gabinetto numismatico di Brera, Milano.	16 Juli 1901.
J. CHR. LAUER, Kleinweidenmühle 2, Nürnberg.	—
F. MAZEROLLE, Directeur de la Gazette num. franç. et de corresp. histoire et archéol., rue Singer 2, Paris XVIIe.	—
GODEFROID DEVREESE, sculpteur-médailleur, rue Quinaux 11, Bruxelles.	18 Juli 1903.
GEORGE MACDONALD, Headkeeper of Hunter's Museum, Huntarium Museum of the University, Glasgow.	—
L. FORREK, Edelweiss, Grove Park, Kent.	29 Oct. 1904.
PAUL FISCH aîné, rue d'Allemagne 32, Bruxelles (Midi).	—
EM. DE BREIJNE, avenue Louise, Bruxelles	5 Mei 1906.

INHOUDSOPGAVE.

I. *Artikelen.*

	Blz.
Nederlandsche penningen 1864—1898. Deel III, 1890— 1898, door W. K. F. ZWIERZINA.	5, 159, 255
Een muntrelief-meter, door Dr. C. HOITSEMA	37
Tweederde groot van REINALD II, graaf van Gelre, met het opschrift „Moneta Gandensis”, door Mej. M. DE MAN	45
Eenige aanteekeningen over de nederlandsche, in het bizonder over de friesche muntgeschiedenis.	
Voordracht' gehouden in de vergadering te Haarlem, 25 Oktober 1905, door S. WIGERSMA HZ.	61
De munt in de volkstaal, VI, door J. E. TER GOUW.	191
Gildepenning van het St. Jans-, Goedeluyden- of Arbeidersgilde te Vere, door Mej. M. DE MAN	218
De Promotie-Penningen der Latijnsche School te Gouda, door W. J. F. VAN DER MEER	230
Drie Noord-Brabantsche penningen, door' Jhr. M. A. SNOECK	287

2. *Gemengde berichten.*

Penning op de overwinning bij Praag. — Koninklijke Munt. — Prijspenningen. — Aanteekeningen over het vervalschen van munten, door Dr. C. HOITSEMA, controleur-generaal bij 's Rijks Munt. — Inhouds- opgaaf van Tijdschriften	54
---	----

Blz.

Iets naar aanleiding van de groningsche noodmunt, geslagen in 1577. — Bijdrage tot de geschiedenis van den algemeenen muntmeter. — Nog een gouden munt met klopjes. — Een haagsche penninggieter (1694). — Assignaten. — A. DE WITTE. La médaille en Belgique, au XIX siècle. — Van het Koninklijk Kabinet. — R. BOSSELT. Ueber die Kunst der Medaille. — Dr. R. KIRMIS. Munzen und Medaillen. — Katalogussen Koninklijk Oudheidkundig Genootschap en Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde. — Verzameling der gemeente Rotterdam. — Lezing over penningen door Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ. — Munten en penningen in het gemeentemuseum te Delft. — Verslag Koninklijk Penningkabinet 1904. — Groote penningen. — C. L. J. BEGEER. — Mededeeling der Kommissie van Redactie. — Inhoudsopgaaf van Tijdschriften. . . . 141

De waarde van verschillende munten in de jaren 1568—1572. — Iets over het Royal Maundy geld. — Op het Medaliekabinet van den kunstlievenden Heer JACOB DE WILDE. — Kon. Kabinet. Catalogus der Nederlandsche en op Nederland betrekking hebbende Gedenkpenningen, deel II. — S. WIGERSMA HZ. De draagteekens van het jaar 1566. — Inhoudsopgaaf van Tijdschriften. 244

Is de penning — VAN LOON II, blz. 478 — door de Staten van Zeeland uitgegeven, wegens het redden van het gezonken schip en de lading van hopman WATERDRINKER, door JAN LOOFF vervaardigd? —

Een merkwaardige hollandsche duit. — Drie zilveren penningen, vereerd door Z. M. WILLEM III aan onderwijzers in Noord-Brabant. — Rijksdaalders in Nederlandsch-Indië. — Waar de rekenpenningen oudtijds ook al voor werden gebruikt. — Muntverslag 1905. — Inhoudsopgaaf van tijdschriften . 297

Blz.

3. *Mededeelingen betreffende het Genootschap.*

Verslag der Buitengewone Vergadering te Haarlem, op 25 Oktober 1905	52
Verslag der jaarvergadering te Edam op 16 Juni 1906 .	240
Vergaderingen in 1905/6	309
Jaarverslag van den Sekretaris over 1905.	311
Aanwinsten Bibliotheek	314
Ledenlijst	318
Inhoudsopgaaf van den jaargang	326
Verwijzing der Platen.	329
Errata	330

VERWIJZING DER PLATEN.

Plaat	I	tegenover	blz.	5
”	II	”	”	37
”	III	”	”	40
”	IV	”	”	43
”	V	”	”	75
”	VI	”	”	84
”	VII	”	”	93
”	VIII	”	”	121
”	IX	”	”	127
”	X	”	”	162
”	XI	”	”	271
